

Verburg

op die kwestie inging. Zij vroeg zich af of permanente controle bij elk klein slachthuis niet te veel geveerd is. Ik denk dat het nodig is om goed naar de kleine en middelgrote slachthuizen te kijken, conform het advies-Vanthemsche. Wij doen dat onder andere door intensivering van de controles van de vliegende brigades op de routes naar die slachterijen. Daarnaast worden databestanden geraadpleegd om illegale slacht op te sporen. Ik acht de combinatie van deze maatregelen voldoende. Daarom ontraad ik aanvaarding van deze motie.

De motie-Atsma c.s. op stuk nr. 237 "verzoekt de regering, het bedrijfsleven te betrekken bij het onderzoek naar de mogelijkheden om de effecten en de efficiency van VWA-dierenartsen te vergroten" en "verzoekt tevens de knelpunten van het planningskader in overleg met het bedrijfsleven op te lossen, zodat de serviceverlening op niveau komt en op niveau blijft". Deze motie bestaat uit twee delen, namelijk ten eerste het betrekken van het bedrijfsleven bij het onderzoek. Ik doe dat reeds. Ten tweede gaat de motie over de knelpunten in het planningskader. Daar zijn wij ook mee bezig. Ik heb vanmorgen in het overleg al gezegd dat er op dit moment nog een tekort aan dierenartsen is. Wij moeten roeien met de riemen die wij hebben. Alles overziende, moet er een werkbaar, effectief en efficiënt planningskader voor de Voedsel en Waren Autoriteit komen. De dienstverlening voor het bedrijfsleven moet op niveau zijn. Dat kan niet van vandaag op morgen. Ik beschouw de motie als een ondersteuning van mijn beleid.

De **voorzitter**: Is dat reden om de motie in trekken?

De heer **Atsma** (CDA): Nee.

Minister **Verburg**: In zijn tweede motie verzoekt de heer Atsma de regering, binnen deze gewijzigde regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, zoönosen en TSE's een tweede verzamelslag voor slachtschapen en het verzamelen van weiderundersen mogelijk te laten zijn tot maximaal 1 juli 2009, zodat de sector de mogelijkheid krijgt, het geaudit private kwaliteitssysteem "preventie" te realiseren. Ik heb dit vanmorgen in het AO al toegezegd. De motie is dus een ondersteuning van mijn beleid. Je zou kunnen zeggen dat de motie overbodig is. Ik heb dit al toegezegd en ik ben gewend om te doen wat ik zeg.

De **voorzitter**: Wellicht is dit aanleiding voor de indiener om de motie in trekken?

De heer **Atsma** (CDA): Daar moet ik nog even over nadenken.

Minister **Verburg**: De heer Dibi en mevrouw Thieme verzoeken de regering bij motie om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor het invoeren van een "three strikes, you're out"-systeem voor overtredingen tijdens diertransporten en het invoeren van een systeem waarbij de vergunning van overtreeders bij zware overtredingen tijdens diertransporten direct wordt ingetrokken, en de resultaten hiervan vóór 1 maart 2009 voor te leggen aan de Kamer. Deze motie is overbodig. Mijn nieuwe beleidsregels voldoen hier al aan. Deze regels zijn gedifferentieerd, proportioneel en effectief. Bij zeer ernstige overtredingen treed ik onmiddellijk op. Ik wacht

niet tot een derde waarschuwing. De heer Dibi en mevrouw Thieme zouden zich hiermee direct bediend moeten voelen. Ik heb vanmorgen duidelijk gemaakt dat ik het handhavingssysteem buitengewoon serieus oppak, inclusief proportionele sancties. Dit zal gebeuren vanaf 1 januari aanstaande.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Wij kennen het nieuwe sanctioneringskader van de minister niet. Mag ik uit haar woorden opmaken dat het niet eens nodig is om een systeem van "three strikes, you're out" in te voeren, omdat je onder de nieuwe regels bij twee serieuze overtredingen je vergunning al kwijt bent?

Minister **Verburg**: Bij een ernstige overtreding kun je de vergunning de eerste keer al kwijtraken. Ik heb vanmorgen toegezegd dat ik de nieuwe beleidsregels naar de Kamer zal sturen. Dat zal ik dan ook zeker doen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Morgen wordt over de ingediende moties gestemd.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 17 december 2008 over **de regeling agressieve dieren**.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Voorzitter. Ik dien twee moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering, de in beslag genomen honden zonder eigenaar die op dit moment nog vastzitten een eerlijke kans te geven om, bijvoorbeeld door middel van gedragscursussen en -therapieën, herplaatst te worden en niet eerder dan in uiterste gevallen over te gaan tot euthanasie,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Thieme en Van Gent. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 252 (28286).

Ik verzoek de leden, duidelijk aan te geven of zij de indiening van een motie ondersteunen of niet.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat honden die maanden in een opslag-situatie worden vastgehouden zonder contact met

Thieme

mensen en/of soortgenoten, zeer angstig worden en abnormaal gedrag kunnen gaan vertonen;

overwegende dat is bewezen dat gedragstherapie hierbij een goede oplossing kan bieden;

verzoekt de regering, te allen tijde te voorkomen dat een risico-assessment wordt uitgevoerd na maandenlange opsluiting bij een opslaghouder;

verzoekt de regering, het testonderdeel van het risico-assessment hoofdzakelijk, zo niet uitsluitend, uit te laten voeren vanuit de thuissituatie, met uitzondering van de testonderdelen die op straat worden uitgevoerd, en zoveel mogelijk in aanwezigheid van de eigenaar;

verzoekt de regering, de mogelijkheid van gedragstherapie voorop te stellen bij de beslissing over het vervolgtraject voor de hond,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Thieme en Van Gent. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 253 (28286).

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Met deze motie gaat mevrouw Thieme ervan uit dat mensen die eigenaar van een hond zijn, verantwoord met een dier om kunnen gaan. Met die veronderstelling heb ik een beetje moeite. Veel mensen kunnen niet verantwoord met een dier omgaan en dan zouden wij het dier juist niet moeten willen terugplaatsen. Is mevrouw Thieme dat met mij eens? Als dat zo is, heeft zij de motie onzorgvuldig geformuleerd.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Dat is niet het geval. Het gaat erom dat als je dieren op hun gedrag wilt beoordelen, je dat zoveel mogelijk moet doen in de situatie waarin het dier zich normaliter bevindt. Deze motie tracht te bewerkstelligen dat dat gebeurt, dus dat het risico-assessment zo wordt ingevuld dat het dier dat ondergaat in de normale situatie, zodat een goed beeld verkregen wordt van het gedrag.

De heer **Graus** (PVV): Voorzitter. Sommige honden zijn juist in hun eigen omgeving sterker, vertonen dan meer machogedrag en zijn agressiever. Sommige honden zijn juist buiten hun eigen omgeving nederiger en liever. Je kunt dus niet zomaar stellen dat de thuissituatie beter is. Het assessment kan een pesttest worden en daarom kan het beter zijn niet te doen wat de motie vraagt.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Het gaat erom dat je probeert om zo'n volledig mogelijk beeld te krijgen van het gedrag van een hond. Nu worden risico-assessments vaak uitgevoerd na maandenlange opslag. Met deze motie wil ik dat voorkomen. Het risico-assessment kan buiten de thuissituatie plaatsvinden, maar dat moet ook kunnen plaatsvinden in de thuissituatie en in de eigen leefomgeving. Met de motie wordt getracht te voorkomen dat alleen maar sprake is van testen bij opslag.

□

Minister **Verburg**: Voorzitter. De laatst ingeschonken koffie in de vergaderzaal waar wij vanmiddag het algemeen overleg over de afschaffing van de Regeling agressieve dieren hadden is nog niet koud of wij behandelen het VAO. Zo dicht zitten wij erop. Hieruit blijkt hoe snel het politieke en parlementaire werk zich kan ontwikkelen.

Er zijn twee moties ingediend. Met de eerste wordt de regering verzocht om "de in beslag genomen honden zonder eigenaar die op dit moment nog vastzitten een eerlijke kans te geven om, bijvoorbeeld door middel gedragscursussen en -therapieën, herplaatst te worden en niet eerder dan in uiterste gevallen over te gaan tot euthanasie". Ik beschouw deze motie als overbodig. Ik heb vanmiddag tegen de leden gezegd dat wij uiterst zorgvuldig tewerk gaan en dat ik ons handelen verantwoord vind. Ik heb geen enkele aanleiding om te veronderstellen dat daarvan geen sprake is. Ik vind dat goed gelet moet worden op de kansen van de honden en hun historie. Wij moeten heel goed nagaan welke mogelijkheden ervoor zijn, maar wij moeten ook denken aan de samenleving. Dat vraagt om een afweging. De balans moet op een zorgvuldige manier gevonden worden en dat doen wij op een verantwoorde wijze. Deze motie vind ik daarom overbodig.

De **voorzitter**: Ik kijk naar de indiener, maar zie dat er voor haar geen reden is om de motie in te trekken.

Minister **Verburg**: Voorzitter. In de tweede motie staat: "verzoekt de regering te allen tijde te voorkomen dat een risico-assessment wordt uitgevoerd na maandenlange opsluiting bij een opslaghouder; verzoekt de regering het testonderdeel van het risico-assessment hoofdzakelijk, zo niet uitsluitend, uit te laten voeren vanuit de thuissituatie, met uitzondering van de testonderdelen die op straat worden uitgevoerd, en zoveel mogelijk in aanwezigheid van de eigenaar; verzoekt de regering de mogelijkheid van gedragstherapie voorop te stellen bij de beslissing over het vervolgtraject voor de hond".

Voorzitter. Deze motie vraagt op twee onderdelen het onmogelijke. In de eerste plaats vraagt de motie om de honden die op dit moment in opslag zijn, dus die nog in beslag zijn genomen op grond van de Regeling agressieve dieren, in de thuissituatie te testen. Daar kan geen sprake van zijn. Dat betekent dat ik het gevraagde niet kan toezeggen.

In de tweede plaats wordt verzocht om het testonderdeel van het risico-assessment hoofdzakelijk in de thuissituatie uit te laten voeren. Ook dat is een punt waarop wij juist niet doelen. Ik heb de Kamer vanmiddag gezegd dat een hond zich soms in de thuissituatie anders gedraagt dan in de openbare ruimte, het publieke domein. De heer Graus en mevrouw Van Velzen merkten dat ook op. Het assessment dient juist om het gedrag van de honden in het publieke domein te testen. Daarover gaat de regeling en daarop is ook de handhaving gericht. Ik ben er zeer terughoudend in om mij te bemoeien met wat er achter de voordeur gebeurt. Daarom ontraad ik de Kamer aanneming van deze motie.

De **voorzitter**: Mevrouw Thieme, ik hoop dat u een vraag hebt, anders ga ik uw interruptie afkappen.

Verburg

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Ik neem aan dat ik de motie kan verhelderen, aangezien de minister haar verkeerd interpreteert. Deze motie is ook gericht op de toekomstige inbeslagname van honden. Zij betreft dus niet alleen de honden die nu vastzitten. Daarnaast geeft nu juist de relatie tussen het baasje en de hond heel duidelijke signalen over in hoeverre sprake is van verstoord gedrag vanwege het gedrag van het baasje. Wij hebben dat tijdens het algemeen overleg geconcludeerd. De eigenaar moet er dus bij aanwezig zijn zolang dat mogelijk is.

Minister **Verburg**: Dat begrijp ik wel, maar wij spreken over twee situaties. Bij de honden die nu in opslag zijn, wordt het assessment toegepast om te beoordelen wat de mogelijkheden zijn, ook voor de toekomst. Mevrouw Thieme en ik verstaan elkaar, denk ik, op dat punt heel goed.

In het assessment dat later eventueel door het Openbaar Ministerie of door de gemeente, of in opdracht van hen, wordt uitgevoerd, zullen het gedrag van honden en de mogelijke risico's van honden in de publieke ruimte geborgd moeten worden. Dat kan niet altijd met het baasje erbij. Het zal zorgvuldig moeten gebeuren. Daarom blijf ik erbij dat ik de Kamer aanneming van deze motie, met dit dictum, ontraad.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Over de moties wordt morgen gestemd.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Instelling van een College voor examens, alsmede houdende wijziging van de Wet op het onderwijstoezicht en de Wet op het voortgezet onderwijs (Wet College voor examens) (31411).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Jan de Vries** (CDA): Voorzitter. Er mag geen twijfel bestaan over de kwaliteit van onze examens. Leerlingen, ouders, vervolgoledingen en werkgevers mogen hierop kunnen vertrouwen. Daarom hecht de CDA-fractie zo aan de zorgvuldige borging van de kwaliteit van de examens. Daarbij hoort naar onze overtuiging ook een heldere verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij de minister verantwoordelijk is en blijft voor de kwaliteit en inhoud van de examenprogramma's, en dus ook voor het examenstelsel. Bij die heldere verantwoordelijkheidsverdeling past het voornemen om met het wetsvoorstel dat wij vandaag behandelen, de organisatie en uitvoering van de examens te stroomlijnen. De CDA-fractie ziet daarom het belang van het samenvoegen van de Centrale Examencommissie Vaststelling Opgaven, afgekort CEVO, de Staatsexamencommissie voortgezet onderwijs en de Staatsexamencommissie Nederlands als tweede taal.

Binnen het examenstelsel zijn natuurlijk ook verbeteringen nodig. De staatssecretaris heeft daarover op 23 oktober jongstleden een brief aan de Kamer gezon-

den, een brief die vooral ziet op de betere borging van de kwaliteit van de schoolexamens en scherpere slaagnormen voor de centrale examens. Over die brief komen wij komend voorjaar waarschijnlijk nog uitgebreid te spreken. Hier en nu wil de CDA-fractie alvast aangeven dat zij op hoofdlijnen blij is met de aangescherpte eisen die de staatssecretaris voorstelt, want die moeten ook bijdragen aan een betere borging van de examens in het voortgezet onderwijs.

Natuurlijk moet de minister – of in dit geval: de staatssecretaris – niet zelf de examenopgaven opstellen of zich bemoeien met het moment waarop de examens worden afgenomen. Daarom is het ook begrijpelijk dat niet een afdeling van het ministerie met deze taak wordt belast. Ook een zelfstandige stichting heeft niet onze voorkeur. Daarom begrijpen wij dat de regering kiest voor het instellen van een zelfstandig bestuursorgaan. De CDA-fractie is in het algemeen zeer terughoudend in het instellen van nieuwe zelfstandige bestuursorganen. Dat hangt vooral samen met de politieke verantwoordelijkheid van de minister voor het werk van een zelfstandig bestuursorgaan. Juist bij de examens is het van belang dat de minister verantwoordelijk kan zijn voor de deugdelijkheid van het onderwijs, voor de kwaliteit van het onderwijsstelsel en daarmee ook voor de kwaliteit en de inhoud van de examenprogramma's. Vanzelfsprekend is in de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen een aantal waarborgen ingebouwd, maar het college krijgt ook een regulerende bevoegdheid. Dat is eigenlijk nog eens expliciet vastgesteld en bevestigd met de nota van wijziging die wij hebben ontvangen.

Voor de CDA-fractie zijn vooral de regelingen betreffende de omzetting van scores in cijfers, het examenprogramma voor de staatsexamens en het vaststellen van syllabi als uitwerking van de examenprogramma's van groot belang. De minister moet in onze ogen een directe verantwoordelijkheid kunnen dragen voor de regels die daarmee samenhangen. Die verantwoordelijkheid vertalen wij graag in een goedkeuringsbevoegdheid van de minister – lees: de staatssecretaris – voor deze regels. Daarom heeft mevrouw Besselink van de PvdA-fractie samen met ons een amendement ingediend op stuk nr. 13.

Voor de regering is het van belang dat de maatschappelijke organisaties participeren in het college voor de examens. De CDA-fractie ziet met de regering het belang van draagvlak in het onderwijsveld voor de taak en het werk van het nieuwe college. De regering kiest er echter voor om dat draagvlak te realiseren door een voordrachtsrecht van representatieve onderwijsorganisaties bij de benoeming van de leden van het college. Naar ons oordeel ontstaat er dan een spanning tussen enerzijds het belang van voldoende draagvlak en anderzijds het belang van de onafhankelijkheid. De Onderwijsraad heeft dat spanningsveld ook benoemd. De raad wijst op het belang van deskundigheid van de leden van het college. Voor de CDA-fractie prevaleren de belangen "onafhankelijkheid" en "deskundigheid" boven het belang "draagvlak". Overigens zal deskundigheid natuurlijk bijdragen aan het draagvlak in het veld. Voor het hebben van deskundigheid zijn ervaring in en kennis van het voortgezet onderwijs van belang.

De CDA-fractie heeft ook vragen bij het afbakenen en benoemen van de representatieve onderwijsorganisaties. De criteria daarvoor zijn ons nog steeds niet echt helder.